

Hem>Familjefrågor och arv>Underhåll till familjemedlemmar

Underhåll till familjemedlemmar

Estland

1 Vad omfattar begreppen "underhåll" och "underhållsskyldighet" i praktiken? Vem måste betala underhåll till vem?

Enligt Estlands författning är "underhållsskyldighet" en familjs skyldighet att försörja behövande familjemedlemmar.

Beloppet för underhållsbidraget fastställs av domstol och betalas vanligtvis ut regelbundet i form av pengar. På begäran av en underhållsberättigad person kan domstolen i vissa fall besluta att underhållsbidraget i stället ska betalas som en klumpsumma. En underhållsskyldig person som betalar underhåll till ett underårigt barn kan i motiverade fall begära att få bidra med underhåll i en annan form än pengar.

Det är i allmänhet en behövande persons släktingar i rakt upp- och nedstigande led intill andra led som är skyldiga att betala underhåll, dvs. vuxna barn, föräldrar och mor- och farföräldrar är skyldiga att försörja varandra. Makar ska också försörja sin familj genom sitt arbete och sina tillgångar. Detta omfattar aktiviteter som syftar till att täcka kostnaderna för det gemensamma hushållet och för att uppfylla både vanliga och särskilda behov hos den andra maken och de gemensamma barnen. F.d. makar samt ogifta personer som har fått barn tillsammans kan också vara skyldiga att betala underhåll till varandra om en av parterna är i behov av försörjning.

Underhåll betalas i form av ett bidrag från en förälder till ett underårigt barn, särskilt om föräldern inte bor tillsammans med barnet eller inte tar del i barnets uppfostran. En f.d. make till en person som är i behov av stöd måste främst betala underhåll om personen i fråga, efter äktenskapsskillnaden och på grund av att den har ansvaret för ett barn, inte har möjlighet att försörja sig själv eller är i behov av stöd av ålders- eller hälsoskäl. En person som har ett barn tillsammans med en person som är i behov av stöd måste betala underhåll i tolv veckor efter barnets födelse, och även senare om personen i fråga behöver hjälp på grund av ett hälsoproblem som har att göra med uppfostran av barnet, graviditeten eller förlösningen.

2 Upp till vilken ålder kan ett barn få underhållsbidrag? Skiljer sig underhållsreglerna åt i fråga om barn och vuxna?

Barn blir myndiga vid 18 års ålder. Barn under 18 år räknas som underåriga. Ett underårigt barn har rätt till underhållsbidrag. Det är först och främst barnets föräldrar – var och en i lika mån – som är skyldiga att försörja barnet. Ett barn som har fyllt 18 år och fortsätter att studera på grundskole- eller gymnasienivå eller i en yrkesskola eller på universitet/högskola har också rätt till underhåll fram till sin 21-årsdag.

Myndiga barn måste själva ansöka hos domstolen om att underhållsutbetalningarna ska fortsätta efter det att de fyllt 18 år, om underhållsskyldigheten har upphört på grundval av ett tidigare domstolsbeslut.

Andra släktingar i rakt upp- eller nedstigande led som inte kan försörja sig själva har rätt till underhåll om det fastställs att de är i behov av stöd.

3 Ska jag vända mig till en behörig myndighet eller domstol för att få underhåll? Hur går det till i stora drag?

En förälder till ett underårigt barn kan bli skyldig att betala underhåll. Om denne inte betalar frivilligt kan en ansökan om underhåll lämnas in vid domstol. Då ska antingen en ansökan om skyndsam handläggning av ett underhållsärende gällande barn, eller en begäran om underhåll (underhållsbidragstalan) lämnas in till domstolen. Ingen statlig avgift tas ut för dessa två former av ansökningar om underhåll till ett underårigt barn.

Den skyndsamma handläggningen är ett förenklat förfarande som endast kan tillämpas om ärendet gäller underhåll till ett underårigt barn, den förälder som ombes betala underhåll har angetts som förälder på barnets födelsebevis, underhållsbeloppet är högst 1,5 gånger minsta underhållsnivån (se fråga 8) och den andra föräldern inte motsätter sig betalningen av underhåll. Om dessa villkor inte uppfylls måste i stället en begäran om underhåll lämnas in till distriktsdomstolen där barnet har sin hemvist.

Mer information om skyndsam handläggning av underhållsären den gällande underåriga barn finns [här](#). Blanketten för en begäran om underhåll till barn finns [här](#).

4 Kan en ansökan göras för en släktings, en närståendes eller ett underårigt barns räkning?

Underåriga barn har rätt till underhåll. Eftersom underåriga barn har begränsad rättslig handlingsförmåga är det barnets juridiska företrädare, dvs. den förälder som har vårdnaden, som lämnar in begäran om underhåll till domstolen för barnets räkning. Om en förmyndare har utsetts för barnet ska denne i egenskap av barnets juridiska företrädare lämna in begäran för barnets räkning.

En vuxen som har full rättslig handlingsförmåga och som ansöker om underhåll för egen del lämnar själv in sin begäran om underhåll.

5 Om jag tänker ta ärendet till domstol, hur vet jag vilken domstol som är behörig?

Om du vänder dig till domstol för att få en förälder att betala underhåll till ett underårigt barn behandlas ärendet som ett underhållsärende. I sådana ärenden ska en begäran om underhåll lämnas in till distriktsdomstolen där barnet har sin hemvist. Om barnet inte är bosatt i Estland lämnas begäran in på den plats där svaranden har sin hemvist. Om svaranden inte är bosatt i Estland lämnas begäran in på den plats där käranden har sin hemvist.

Det är också möjligt att ansöka om skyndsam handläggning av ett underhållsärende (se svaret på fråga 3).

6 Måste jag gå via en mellanhand för att inleda en domstolsprocess (t.ex. en advokat, ett särskilt organ eller en central eller lokal myndighet)? Om inte, hur går man tillväga?

Då ett ärende om underhåll till barn lämnas in till domstol är det inte alltid nödvändigt att ta hjälp av en professionell jurist eller annat ombud. Domstolen utfärdar ett beslut om underhåll som gäller från det datum då talan väcktes. Domstolen kan också, beroende på talans karaktär, besluta att underhåll ska betalas retroaktivt, för en period på upp till ett år innan talan väcktes.

Blanketten för en begäran om underhåll till barn finns [här](#).

7 Måste jag betala avgifter för att inleda en process? Om ja, hur mycket? Om mina ekonomiska tillgångar är otillräckliga, kan jag då få rättshjälp för att täcka rättegångskostnaderna?

Ingen statlig avgift tas ut för att inleda en process om underhåll till ett underårigt barn eller för omprövning av en ansökan om skyndsam handläggning av ett underhållsärende gällande barn.

Det är möjligt att ansöka om statligt rättsstöd eller rättegångsstöd för att täcka rättegångskostnaderna.

Statligt rättsstöd innebär att Estlands advokatsamfund utser en advokat för parten. Advokaten företräder och ger råd till parten i fråga vid rättegången.

Statligt rättsstöd är till för personer som på grund av sin ekonomiska situation inte kan betala för professionella juridiska tjänster, som bara har möjlighet att betala en del av avgifterna, som bara har möjlighet att göra delbetalningar, eller som skulle ha svårt att försörja sig om de betalade domstolsavgifterna.

Mottagaren av statligt rättsstöd måste emellertid betala andra rättegångskostnader.

Du kan läsa mer om statligt stöd [här](#).

En person som på grund av sin ekonomiska situation inte har möjlighet att betala dessa rättegångskostnader, eller som bara kan betala en del av dem eller betala genom delbetalningar, kan ansöka om statligt rättegångsstöd. Det måste också finnas tillräckliga skäl att anta att det planerade deltagandet i processen kommer att bli framgångsrikt.

Ansökningsblanketten för rättegångsstöd till en fysisk person och en förklaring om sökandens och dennes familjemedlemmars personliga och ekonomiska situation finns [här](#).

8 Vilken typ av underhåll kan domstolen bevilja? Om underhållsbidrag beviljas, hur fastställs det? Kan domstolens beslut ändras för att ta hänsyn till ändrade levnadskostnader eller familjeförhållanden? Hur görs det i så fall (t.ex. genom automatisk indexering)?

En domstol kan besluta att ett fast eller varierande underhållsbelopp ska betalas till ett underårigt barn. Domstolsbeslutet ska ange på vilka grunder beloppet har beräknats. Vanligtvis ska underhållsbidrag betalas varje månad. Det månatliga beloppet för ett barn får inte vara mindre än hälften av den minimilön per månad som fastställs av Estlands myndigheter (det lägsta underhållsbeloppet var 250 euro per barn 2018 och 270 euro 2019 och är 292 euro 2020).

Domstolen kan emellertid, om giltiga skäl föreligger, fastställa ett underhållsbelopp som är lägre än detta minimibelopp. Det kan t.ex. göras i fall då en förälder inte är arbetsför eller om den underhållsskyldige även betalar underhåll till andra personer.

Den underhållsskyldige kan, om giltiga skäl föreligger, begära att få betala underhåll i en annan form. Föräldrar kan göra en gemensam överenskommelse om hur underhållsskyldigheten ska uppfyllas samt på vilket sätt och hur ofta underhåll ska tillhandahållas.

Underhållsbeloppet beräknas utifrån barnets behov och vanliga levnadsstandard. Barnets vanliga levnadsstandard beror på föräldrarnas ekonomiska situation. Om de omständigheter som ligger till grund för beräkningen av underhållsbeloppet ändras, får var och en av parterna ansöka vid domstol om att beloppet ska ökas eller minskas.

Om en ändring av beloppet godkänns gäller ändringen vanligtvis från och med beslutets utfärdande, dvs. beloppet för eventuella utestående betalningar från tiden före ändringsbeslutet ändras inte.

I Estland gäller regeln att underhållsbeloppet ändras automatiskt om det är kopplat till den av myndigheterna fastställda minimilönen och denna ändras.

Information om beloppet för minimilön per månad finns [här](#).

9 Hur och till vem betalas underhållet ut?

I de flesta fall betalas underhållet genom regelbundna betalningar. En person som betalar underhåll till ett underårigt barn kan, om det finns giltiga skäl, begära att få bidra med underhåll i en annan form än pengar. Underhåll betalas i form av ett bidrag från en förälder till ett underårigt barn, särskilt om föräldern inte bor tillsammans med barnet eller inte tar del i barnets uppfostran. Underhållet betalas i förskott för varje kalendermånad. Det är barnet som räknas som mottagare av underhållet, men det betalas i normalfallet ut till den andra föräldern. Underhåll kan betalas direkt till barnet om föräldrarna har kommit överens om detta eller om en domstol har beslutat att så ska ske.

10 Om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt, vilka åtgärder kan vidtas för att tvinga honom eller henne att betala?

Om ett beslut om underhåll har trätt i kraft eller ska verkställas med omedelbar verkan men den underhållsskyldige föräldern inte betalar ska en exekutionstjänsteman kontaktas. Om den underhållsskyldige inte betalar i tid, kommer exekutionstjänstemannen på ansökan av den person som väckte talan ordna med beslagtagande av den underhållsskyldiges tillgångar. För detta krävs det att domstolsbeslutet lämnas in till exekutionstjänstemannen tillsammans med en ansökan om verkställighet. Information om den underhållsskyldige och om möjligt om dennes tillgångar (adress, kontaktinformation, information om kända tillgångar) ska anges i ansökan om verkställighet. Om sökanden vill att exekutionstjänstemannen ska utnyttja lagens samtliga möjligheter för att driva in skulden, ska det anges i ansökan om verkställighet att sökanden kräver betalning från den underhållsskyldiges registrerade fasta egendom, lösa egendom och fordringar. Vid verkställighetsförfaranden har underhåll till barn företräde framför alla andra fordringar, och i dessa fall kan också en större del av egendomen beslagtas och genom ett domstolsbeslut upphäva på obestämd tid följande rättigheter och giltigheten i tillstånd för dem: jakträttigheter, rätten att köra ett motorfordon, vapenlicenser och ett tillstånd för att anskaffa vapen, rätt att köra fritidsbåt och småbåt samt fiskekort.

11 Vilka eventuella begränsningar i fråga om verkställighet finns, särskilt regler till skydd för den underhållsskyldige och preskriptionsfrister?

En person kan befrias från underhållsskyldighet om denne på grund av andra skyldigheter och sin ekonomiska situation inte har möjlighet att betala underhåll utan att det inverkar på deras förmåga att försörja sig själva. Emellertid är föräldrar alltid underhållsskyldiga gentemot sina underåriga barn. En domstol kan också besluta att en underhållsskyldig person (gäldenär) ska befrias från denna skyldighet, korta perioden för underhållsskyldigheten eller minska underhållsbeloppet om det kan anses extremt orättvist att begära underhåll. Det gäller t.ex. om den underhållsberättigade personens behov av underhåll är självförvälat.

Ersättning för skador som beror på underlåtenhet att betala underhåll kan begäras retroaktivt, för en period på upp till ett år innan begäran lämnades till rätten. Varje utbetalning av underhåll har en preskriptionstid på tio år. Fristen börjar löpa vid slutet av det kalenderår under vilket den berörda underhållsfordran uppstår. Underhållet är personbundet, dvs. om den underhållsberättigade eller underhållsskyldige avlider upphör underhållet. Detta påverkar dock inte belopp som betalats ut i förskott eller avräknade belopp.

12 Finns det något organ eller någon myndighet som kan hjälpa mig att driva in underhållet?

När det gäller gränsöverskridande tvister kan den centrala myndigheten vid justitieministeriet, som är justitieministeriets avdelning för kriminalpolisen, bistå med stöd.

Statlig rättshjälp kan beviljas när talan väcks vid domstol i ett underhållsärende. Det finns inga särskilda organ eller myndigheter som tillhandahåller stöd när det gäller underhållsärenden inom landets gränser.

13 Kan organet eller myndigheten träda i den underhållsskyldiges ställe för att betala hela eller en del av underhållet?

Från och med den 1 januari 2017 har föräldern rätt att begära att staten ansöker om underhållsbidrag från socialförsäkringsmyndigheten (*Sotsiaalkindlustusamet*) under det rättsliga förfarandet och under verkställighetsförfarandet. Detta är ett tillfälligt statligt stöd till en förälder som ensam uppfostrar och tar hand om ett barn. Staten betalar underhåll för den andra förälderns räkning, och kräver senare tillbaka beloppet från den förälder som har underlåtit att betala underhåll. Det utbetalas till personer i samband med rättegångar i underhållsärenden. Villkoret för att få statligt underhållsbidrag är att mottagaren ansöker om underhåll vid en domstol, antingen genom en ansökan om skyndsamt handläggning i ett underhållsärende eller en begäran om underhåll (underhållsbidragstalan).

Stödet garanterar ett bidrag på upp till 100 euro per månad och barn.

Läs mer statligt underhållsbidrag [här](#).

14 Vad händer om jag bor i en medlemsstat och den underhållsskyldige bor i ett annat EU-land?

14.1 Kan man få hjälp av en myndighet eller organisation i medlemsstaten?

En person som ansöker om underhåll kan i enlighet med rådets förordning (EG) nr 4/2009 vända sig till justitieministeriets enhet för internationellt rättsligt samarbete.

Om du vill ansöka om underhåll i ett annat land ska en ansökan om att inleda ett underhållsärende lämnas till enheten för internationellt rättsligt samarbete vid Estlands justitieministerium samt till den behöriga myndigheten i det andra landet. Ansökan ska åtföljas av en kopia av barnets födelsebevis eller ett domstolsbeslut som fastställer faderskap. Om det inte har fastställts vem som är far till barnet ska detta anges i den ansökan som skickas till det andra landet.

Ansökningsblanketten finns här.

14.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen?

Enheten för internationellt rättsligt samarbete vid Estlands justitieministerium kan kontaktas via telefon (+372 6 208 183 och +372 7153443 eller e-post på adressen central.authority@just.ee and keskasutus@just.ee.

15 Vad händer om jag bor utomlands och underhållsmottagaren bor i medlemsstaten?

15.1 Kan man vända sig direkt till en sådan myndighet eller organisation i medlemsstaten?

En person som vill ansöka om underhåll och som är bosatt i ett annat land bör i första hand kontakta den behöriga myndigheten i det landet. Denna myndighet tar i sin tur kontakt med den centrala myndigheten vid Estlands justitieministerium.

15.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen och vilken form av hjälp kan bli aktuell?

Se svaret på fråga 14.1.

16 Är medlemsstaten bunden av Haagprotokollet från 2007?

Haagprotokollet från 2007 har ratificerats av EU, där Estland har varit medlem sedan den 1 maj 2004.

17 Om medlemsstaten inte är bundet av Haagprotokollet från 2007, vilken lag är då tillämplig på underhållskrav enligt internationella regler på privaträttsens område? Vilka motsvarande internationella privaträttsliga regler gäller?

Se svaret på fråga 16.

18 Vilka regler gäller i fråga om möjlighet till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister inom EU (enligt kapitel V i underhållsförordningen)?

Enligt denna förordning är statlig rättshjälp och statligt rättegångsstöd tillgängligt vid gränsöverskridande underhållstvister inom EU. Detta innebär att parten företräds av en person med lämplig juridisk kompetens vid förfarandet och att kostnaderna för processen täcks om personen inte kan betala dessa på egen hand. I bestämmelserna om statlig rättshjälp och rättegångsstöd anges att nationell lagstiftning gäller om inget annat anges i rådets förordning (EG) nr 4 /2009.

I princip omfattas personer som bor i Estland och personer som bor i ett annat EU-land av samma garantier. När det gäller gränsöverskridande tvister tillhandahåller centralmyndigheten (dvs. enheten för internationellt rättsligt samarbete vid Estlands justitieministerium) rättshjälp, rådgivning, statlig rättshjälp och statligt rättegångsstöd i enlighet med reglerna i rådets förordning (EG) nr 4/2009. För de frågor som inte regleras i denna förordning tillämpas nationell lagstiftning.

19 Vilka åtgärder har medlemsstaten vidtagit, för att se till att de uppgifter som beskrivs i artikel 51 i underhållsförordningen kan utföras?

En centralmyndighet har utsetts. När det gäller gränsöverskridande ärenden finns en enhet för internationellt rättsligt samarbete vid justitieministeriet. Vid underhållsärenden enligt rådets förordning (EG) nr 4/2009 erbjuder justitieministeriets enhet för internationellt rättsligt samarbete hjälp. Denna enhet hanterar ärenden gällande internationella ansökningar om rättshjälp.

Senaste uppdatering: 07/08/2020

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.